

Guía Docente						
Datos Identificativos				2020/21		
Asignatura (*)	Historia Social do Traballo		Código	660G01039		
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	6		
Idioma	CastelánGalego					
Modalidade docente	Non presencial					
Prerrequisitos						
Departamento						
Coordinación	Fernández Colín, Mª Luisa	Correo electrónico	m.luisa.fernandez1@col.udc.es			
Profesorado	Fernández Colín, Mª Luisa	Correo electrónico	m.luisa.fernandez1@col.udc.es			
Web						
Descripción xeral	Historia da evolución do mundo do traballo, con especial referencia á España contemporánea para poder entender mellor as dinámicas e políticas sociolaborais actuais.					

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Presentación inicial Lecturas Obradoiro Presentación oral Prácticas a través de tics</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican Proba mixta</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico: De luns a venres. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados. ? Moodle: Diariamente. Para colgar as presentacións e as tarefas. ? Teams: 1 sesión semanal para o avance dos contidos teóricos e de seguido, 1 sesión para as prácticas na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de horarios da Erlac. Tamén disporán a continuación de 1 hora de tutoría para atender consultas por mail ou teams. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia</p> <p>4. Modificacións na avaliación Probas mixtas (ata 40%) ao final de cada tema na hora de clase asignada. Constarán de preguntas tipo test a elixir unha correcta entre 3 e preguntas cortas. O alumnado que non teña todas as probas mixtas realizadas podrá facer unha proba final xeral na data indicada como exame final (40%) Traballos tutelados (30%) En relación cos traballos tutelados valorarase: ? A adecuación metodolóxica das propostas de trabalho. - A profundidade do contenido. - O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das propostas socioeducativas. - O tratamiento dunha lingua propia do contexto disciplinar. - A utilización de fontes documentais complementarias e actuais. - A presentación e a claridade da exposición. Prácticas e traballos de clase ata 30%. Cunha data concreta de entrega e algunos deles a expor na hora de clase virtual</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>1. SITUACIÓNS: A) Alumnado con dedicación completa: Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: para aprobar deberá que sacar un 5 entre os traballos de clase, o traballo de curso e as probas mixtas</p> <p>B) Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212): Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración e presentación dos traballos de pequeno grupo (30%). 1. Asistir e participar regularmente nas actividades da clase.</p>
----------------------	--

2. Entregar e expoñer os traballos tutelados na data que se indique. (30%)
  - 3- probas mixtas por temas ou proba mixta final na convocatoria de xaneiro (ata 40%)
  4. A oportunidade de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a de xaneiro,
  5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía
- non hai modificacóns

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Marco normativo regulador das relacións laborais.
A2	Marco normativo regulador da Seguridade Social e da protección social complementaria.
A3	Saúde laboral e prevención de riscos laborais.
A12	Historia das relacións laborais.
A13	Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B8	Razoamento crítico.
B9	Traballo en equipos.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título	
Marco normativo regulador das relacións laborais.	A1	
Marco normativo regulador da Seguridade Social e da protección social complementaria.	A2	
Saúde laboral e prevención de riscos laborais	A3	
Historia das relacións laborais	A12	
Transmitir e comunicarse por escrito e oralmente usando a terminoloxía e as técnicas adecuadas.	A13	
Capacidade de análise e síntese		B2
Razoamento crítico		B8
Traballo en equipos.		B9
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		C4
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse		C6
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade		C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: A Historia Social do Traballo	Concepto e método Consideración social do traballo a través da historia
Tema 2: O traballo nas sociedades preindustriais	O traballo no mundo antiguo A ordenación do traballo na sociedade medieval: servidumbre e gremios O traballo na sociedade moderna: inicios do capitalismo mercantil, as manufacturas e o "domestic system"
Tema 3: A ordenación do traballo a partir da revolución industrial	A revolución industrial e as súas consecuencias sociais Concepto de clase social Características da sociedade de clases Os cambios sociais da España Contemporánea

Tema 4: Os comezos do movemento obreiro en España	Unha industrialización incipiente Os primeiros conflitos As repercuśóns da Internacional O ascenso do grupo socialista Os últimos anos do século XIX
Tema 5: O traballo na España do século XX	O século XX: a España dos contrastes A semana tráxica e o trienio bolchevique O panorama sociolaboral durante a dictadura de Primo de Rivera Os cambios laborais da Segunda República A Guerra Civil e o mundo do traballo
Tema 6: As relacións laborais durante o Franquismo	As reglamentacións laborais, Previsión Social e Mutualismo laboral durante o período autárquico O sistema sindical A liberalización económica: o plan de estabilización e a reforma da orde xurídica-política do Estado: A ley de contratos de traballo e as bases da Seguridade Social
Tema 7: O movemento obreiro en Galicia	Os comezos do século XIX A consolidación do século XX A creación dos primeiros sindicatos nacionalistas
Tema 8: O traballo na época actual	A transición democrática en España: O novo sistema de relacións laborais e da seguridade social As transformacións sociais, as novas tecnoloxías e a nova organización do traballo Crisis e globalización económica: os novos retos As reformas laborais en España e en Europa

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A2 A3 A12 A13 B2 B8 B9 C4 C8	0	10	10
Obradoiro	A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	0	20	20
Presentación oral	A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	0	16	16
Prácticas a través de TIC	A1 A2 A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	0	40	40
Actividades iniciais	A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	0	2	2
Proba mixta	A1 A2 A3 A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	0	25	25
Sesión maxistral	A1 A2 A12 A13 B2 B8 C4 C6 C8	0	25	25
Atención personalizada		12	0	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Lecturas	Comentarse en grupos reducidos cos estudiantes, o contido das lecturas recomendadas para facilitar a súa asimilación
Obradoiro	os estudiantes presentarán e debatirán en equipo os temas seleccionados para o seu estudo en profundidade
Presentación oral	Exposición na aula do traballo de grupo ou individual elixido, utilizando unha presentación
Prácticas a través de TIC	Na aula informática realizaránse traballos de búsqueda de información, fontes, interpretación de datos, etc
Actividades iniciais	Exposición aos alumnos do programa da asignatura, traballos propostos, criterios de evaluación. Os alumnos comezan a elixir xa o tema do seu primer traballo
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectiva, recolle preguntas de resposta breve e de resposta múltiple.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Obradoiro	Para facilitar a comprensión dos estudiantes discutirse na clase virtual a interpretación e significado dos textos e material de información.
Sesión maxistral	
Presentación oral	
Prácticas a través de TIC	Comentarse as lecturas recomendadas. Ademais realizarase un seguimiento personalizado da aprendizaxe con resolución de dúbidas e recomendacións da profesora na hora de titoría.
Actividades iniciais	
Proba mixta	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Lecturas	A1 A2 A3 A12 A13 B2 B8 B9 C4 C8	traballarse nas clases prácticas sobre as lecturas recomendadas	5
Obradoiro	A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	Os estudiantes, ben de forma individual ou en grupo (máximo de 3 alumnos) elixiran un tema (tras acordalo coa profesora) para o seu estudo en profundidade	20
Presentación oral	A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	Os traballos deberánse expor virtualmente utilizando presentacións e deberán de intervir todos os integrantes do grupo.	10
Prácticas a través de TIC	A1 A2 A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	Realización de exercicios de clase, presentacións, búsqueda de información, interpretación de datos, etc.	25
Proba mixta	A1 A2 A3 A12 A13 B2 B8 B9 C4 C6 C8	preguntas de respuesta múltiple e respuesta breve	40

Observacións avaliación

- A suma das notas obtidas nos seguintes apartados ha de superar os 5 puntos.
- traballos de clase, comentarios de textos, documentos, gráficas etc e algún deles requieren da súa presentación ou debate dentro da aula virtual para ser calificados(máximo 3 puntos)
- traballo de curso: sobre o temario da asignatura. O tema e estructura do mesmo se acordará previamente coa profesora e é obligatorio a súa exposición na aula virtual. (máximo 3 puntos)
- exame: se farán probas de respuesta múltiple e preguntas cortas por cada tema.(máximo 4 puntos)

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - González Muñiz, M.A. (1975). Aproximación a la Historia Social del Trabajo. Madrid, Jucar - Tuñón de Lara, M. (1972). Historia de España, Tomo XXIII, textos y documentos. Barcelona:Labor - Aizpiru,M. y Rivera,A. (1994). Manual de Historia Social del Trabajo. Madrid:Siglo XXI - Jaccard,P. (1971). Historia Social del Trabajo de la antigüedad hasta nuestros días. Barcelona:Plaza y Janés - Arenas Posadas, C. (2003). Historia Económica del Trabajo . Madrid:Tecnos - De Juana, J. y Prada, J. (eds) (2005). Historia Contemporánea de Galicia. Barcelona:Ariel - Barreiro Fernández, XR. (1981). Historia de Galicia (Edad Contemporánea). Vigo: Galaxia - Hobsbawm, E. (2001). Historia del siglo XX, 1914-1991. Barcelona: Crítica - Villares R. y Bahamonde, A. (2001). El mundo contemporáneo. Siglos XIX y XX. Madrid: Taurus - Galán García,A.,Gómez Urdañez, G. e Moreno Fernández, J.R. (2003). Materiales para la historia de las Relaciones Laborales. Madrid: Tecnos - Espina,A.,Finia LL. y Sáez,F. (1985). Estudios de Economía del trabajo en España. Salarios y política de rentas. Madrid: M.T.S.S - Carreras A. y Tafunell,X. (2010). Historia Económica de la España Contemporánea 1789-2009. Barcelona:Crítica - Sarasúa, C. (2006). Trabajo y trabajadores en la España del siglo XIX. Barcelona:Ariel - Vilar Rodríguez, M (2010). La cobertura social al marquen del Estado: asociacionismo obrero y sociedades mutuas en Galicia 1839-1935. La Rioja: Dialnet - Castillo, S. (Coord.) (1996). El trabajo a través de la historia. Madrid: Asociación Historia Social
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Termes, J. (1972). Anarquismo y sindicalismo en España. Barcelona, Ariel - Ashford, D.E. (1989). De la aparición de los Estados del Bienestar. Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social - Sánchez Jiménez, J. (1992). Las claves del movimiento obrero 1830-1930. Barcelona, Planeta - Carro Igelmo,A.J. (1982). Historia social del Trabajo . Barcelona, Bosch - Arenas, C.; Florencio, A. y Martínez, J.L. (1998). Mercado y Organización del Trabajo en España. Sevilla, Atril - V.V.A.A. (1990). O movemento obreiro en Galicia. Vigo, Xerais - Pardo Bazán, E. (1975). La Tribuna. Madrid, Cátedra - López Morán, B. y Barreiro Fernández, X.R (2013). La Asociación General Patronal de A Coruña y la Conflictividad Obrera en la Segunda República (1931-1936. A Coruña: Librería Arenas - Giner, S. (2002). Historia del Pensamiento Social. Barcelona: Ariel

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia Social e Política contemporánea/660G01009

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías